

Dosarul nr. 3ra-453/22
2-20096999-01-3ra-20042022
Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. Gr. Cazacu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Bostan, V. Negru, G. Dașchevici)

ÎN C H E I E R E

29 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului depus de Domenco Andrei,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Domenco Andrei împotriva Inspectoratului Național de Securitate Publică, persoane terțe Vitiu Eugen și Lîsenco Ion, cu privire la obligarea atragerii la răspundere disciplinară cu aplicarea sancțiunii disciplinare,
împotriva deciziei din 25 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul depus de Domenco Andrei și a fost menținută hotărârea din 27 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a ț ă:

La 10 iulie 2020, Domenco Andrei a depus o acțiunea în contencios administrativ împotriva Inspectoratului Național de Securitate Publică privind obligarea atragerii la răspundere disciplinară cu aplicarea sancțiunii disciplinare corespunzătoare.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la data de 09 mai 2020, aproximativ ora 22.30, aflându-se la volanul automobilului Volkswagen Vento, a fost oprit pe str. Nicolae Milescu Spătaru, mun. Chișinău de către echipajul de patrulare XXX. Ofițerul de patrulare s-a prezentat în mod verbal fără a prezenta legitimația și i-a solicitat actele la control. Invocându-i că „ochii săi nu-i par frumoși deloc”, a fost rugat să coboare din mașină.

A menționat că agentul de patrulare a ignorat prevederile punctului 25 din Regulamentul serviciului patrulare rutieră, în care se indică că agentul de circulație este obligat să se adreseze participanților la trafic numai cu cuvintele: „Dumneavoastră”, „Domnule” sau „Cetățene”. Contrar acestor reglementări agentul a utilizat în convorbirea dintre ei persoana a II.

O altă obiecție relatată de reclamant ține de faptul că agentul, doar în baza observațiilor vizuale, i-a invocat bănuiala că ar fi consumat de substanțe narcotice și este nevoit să meargă la Dispensarul Republican de Narcologie pentru a-i efectua o examinare medicală în acest sens. Agentul de patrulare i-a comunicat să urce la volanul autoturismului său și să-i urmez către Dispensarul Republican de Narcologie.

Reclamantul susține că, în temeiul pct. 45 din Regulamentul serviciului patrulare rutieră, a atenționat agenții de patrulare că, în cazul în care ultimul este suspectat în consum de droguri, aceștia urmează să îl înlăture de la conducerea automobilului. În caz contrar, se prezumă că aceștia tolerează consecințele care pot apărea față de participanții la traficul rutier, ca rezultat al admiterii reclamantului la conducerea automobilului. Aceștia în mod ironic au zâmbit și i-au comunicat că ei ar putea să îl înlăture, dar ar fi mai simplu de evitat acest moment. Reclamantul a urcat la volanul mașinii sale și i-a urmat spre Dispensar.

A opinat că agenții de patrulare în mod vădit au ignorat obligațiile și prevederile legale chiar dacă au fost atenționați despre încălcările admise.

Referitor la rezultatele testului privind stabilirea gradului de ebrietate și natura ei, a comunicat că acesta a fost negativ.

Reieșind din circumstanțele descrise, la data de 13 mai 2020, reclamantul a înaintat o plângere către Inspectoratul Național de Securitate Publică cu privire la atragerea la răspundere disciplinară a agenților de patrulare Vitu Eugén și Lîsenco Ion pe motivele invocate supra. La data de 10 iunie 2020, a primit răspunsul emis de către Direcția de Patrulare Centru a Inspectoratul Național de Securitate Publică al Inspectoratului General al Poliției prin care i s-a comunicat că în acțiunile polițiștilor Vitu Eugén și Lîsenco Ion nu au fost constatate abateri de la prevederile legale, care ar constitui temei de atragere la răspundere disciplinară, iar în conformitate cu prevederile art. 25 alin.(4) din Legea nr. 320 din 27.12.2012 acțiunile acestora se prezumă a fi legitime atât timp cât, în condițiile și ordinea prevăzute de lege, nu se stabilește contrariul.

Autoritatea sesizată cu plângerea, referitor la omisiunea agenților de patrulare de a înlătura persoana suspectată în consumul de droguri de la conducerea automobilului, a indicat că, din motivul Stării de urgență declanșate pe teritoriul Republicii Moldova începând cu perioada 15 martie 2020 și evitarea contactului cu persoane străine, agentul constatator Vitu Eugén a decis să nu înlătore reclamantul de la volan conform pct. 45 a Ordinului 45 din 19.02.2010, dar să îl însoțească cu automobilul de serviciu deplasându-se în fața acestuia, invocând riscul personal.

Referitor la argumentarea expusă de Direcție, reclamantul a obiectat că agentul de patrulare nu poate invoca riscul profesional în circumstanțe care pun în pericol sănătatea publică a celorlalți participanți la traficul rutier, inclusiv al pietonilor, prin admiterea urcării la volan a șoferului suspectat în consum de droguri. Mecanismul legal de înlăturare a conducătorilor suspecti în consumul de droguri a fost implementat anume cu scopul menținerii siguranței și evitării oricăror accidente rutiere și tragedii. Direcția de Patrulare Centru în mod abuziv și ilegal a refuzat să constate aceste încălcări.

A mai susținut că Direcția Patrulare Centru nu s-a expus asupra tuturor pretențiilor invocate de petiționar, mai mult nu a dat nici o apreciere în răspunsul emis asupra declarațiilor martorului Xxx, audiat la examinarea plângerii depuse către Direcția Patrulare Centru.

Prin urmare, reclamantul a apreciat răspunsul emis de Direcția Patrulare Centru ca fiind abstract. Eludarea de a se expune în privința comportamentului obraznic al agenților față de Domenco Andrei, vorbind la per tu, cât și refuzul de a se legitima,

confirmat și de martorul Xxx, prin depozitiile oferite la audiere, scot în evidență ilegalitatea răspunsului emis. Autoritatea urma să se expună argumentat asupra tuturor momentelor indicate de petiționar. Mai mult, să stabilească abaterile de la prevederile legale a agenților de patrulare în contextul circumstanțelor și a suportului probator existent.

Contestând cu cerere prealabilă răspunsul primit, reclamantul a conchis că autoritatea ierarhic superioară, la fel ca Direcția de Patrulare Centru a emis un răspuns evaziv, or, motivarea răspunsului respectiv este lipsit de o argumentare justă. Mai mult ca atât, Inspectoratul Național de Securitate Publică la fel, în răspunsul remis nu a dat apreciere tuturor pretențiile formulate de către reclamant în calitate de petiționar.

Domenco Andrei a solicitat obligarea Inspectoratului Național de Securitate Publică de a atrage la răspundere disciplinară agenții de patrulare Vitiu Eugen și Lîsenco Ion cu aplicarea sancțiunii disciplinare potrivit încălcărilor comise.

Prin încheierea din 15 septembrie 2020 a Judecătorie Chișinău, sediul Râșcani au fost atrași în proces în calitate de persoane terțe angajații Direcției Patrulare Centru a Inspectoratului Național de Securitate Publică al Inspectoratului General al Poliției, Vitiu Eugen și Lîsenco Ion (f.d.24).

Prin hotărârea din 27 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea de contencios administrativ depusă de către Domenco Andrei împotriva Inspectoratului Național de Securitate Publică, persoane terțe Vitiu Eugen și Lîsenco Ion, cu privire la obligarea atragerii la răspundere disciplinară cu aplicarea sancțiunii disciplinare.

La 03 iunie 2021, Domenco Andrei a depus apel nemotivat, iar motivarea apelului a fost depusă la 04 august 2021, adică cu respectarea prevederilor art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

Prin decizia din 25 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Domenco Andrei și a fost menținută hotărârea din 27 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

În consolidarea soluției, cu trimitere la prevederile pct. 1-5, 47 al Statutului disciplinar al funcționarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.409 din 07.06.2017, pct. 6 lit. j) și l) din Codul de etică și deontologie al polițistului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 481 din 10 mai 2006, s-a reținut că în acțiunile inspectorului superior Vitiu Eugen și a agentului-șef principal Lîsenco Ion nu s-au constatat careva abateri, pentru care ar fi pasibili de răspundere disciplinară, or, în conformitate cu prevederile art.25 alin.(4) al Legii nr.320/2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, cerințele polițistului și acțiunile întreprinse de el în exercițiul funcției se prezumă a fi legitime atât timp cât, în condițiile și ordinea prevăzută de lege, nu se stabilește contrariul.

Instanța de apel a relevat că apelantul Domenco Andrei nu a demonstrat încălcarea legii de către persoanele terțe Vitiu Eugen și Lîsenco Ion în calitate de ofițeri de patrulare, în situația dedusă spre examinare, iar instanța de fond just a conchis asupra temeiniciei răspunsului Direcției Patrulare Centru a Inspectoratului Național de Securitate Publică nr. 34/17/1D-11/20 din 10 iunie 2020 din care rezultă că, nu s-au

constatat careva abateri, pentru care ar fi pasibili de răspundere disciplinară, considerent din care, acțiunea reclamantului a fost apreciată ca fiind una neîntemeiată.

Referitor la critica apelantului privind faptul că materialele cauzei probează comportamentul neconform al agenților de patrulare, instanța de apel a conchis că, în cadrul examinării materialelor de către Inspectoratul Național de Securitate Publică, a fost audiat martorul Xxx. Ultimul a comunicat că, într-adevăr, cunoscutul său, Domenco Andrei a fost stopat de polițiști pe str. Nicolae Milescu Spătaru, ulterior fiind condus la Dispensarul Republican de Narcologie, unde din curiozitate s-a apropiat și dumnealui. Însă nu confirmă careva comportament neadecvat din partea angajaților Poliției. A menționat doar despre neclaritățile pe marginea eliberării copiei testului de examinare medicală, solicitată de către Domenco Andrei de la polițiști și despre neînălțurarea de la volan a petiționarului Domenco Andrei.

Totodată, instanța a relevat că din declarațiile petiționarul, Domenco Andrei nu deține careva probe video/audio ce ar confirma cele invocate în petiție pe marginea comportamentului arogant, nedemn a polițiștilor, doar un video în care se vede echipajul XXX cum conduce pe una din străzile capitalei, iar petiționarul urmându-i, însă nu l-a prezentat.

Instanța ierarhic inferioară a mai stabilit că pe cazul dat au fost chestionați inspectorul superior Vitu Eugén și agentul-șef principal Lîsenko Ion.

Respectiv, a concluzionat că argumentele expuse de către Domenco Andrei în cererea de apel sunt lipsite de substanță obiectivă, iar instanța de fond, reieșind din cumulumul probelor administrate, a soluționat cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, în consecință hotărârea emisă fiind legală și întemeiată, în corespundere cu art. 130 Cod de procedură civilă.

La 31 martie 2022, Domenco Andrei a depus recurs.

În motivarea recursului, a reiterat argumentele de fapt și de drept expuse la examinarea cauzei în instanța de fond și apel.

Recurentul a indicat că decizia din 25 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău o consideră ca fiind ilegală și neîntemeiată, or instanța de apel, constatând că instanța de fond corect a elucidat și constatat circumstanțele cauzei, a verificat și apreciat obiectiv probele prezentate la materialele cauzei, aplicând corect legislația ce guvernează raportul litigios, demonstrează faptul că apelul declarat a fost analizat în mod superficial fără a intra în esența cauzei, deși speța este una simplă, iar încălcarea comisă de către agenții constatori este una clară în raport cu legislația pertinentă.

Sușține că, atât instanța de fond cât și instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată. Mai mult ca atât, nu a făcut trimitere la argumentele reclamantului sub nici o formă și nu le-a combătut. Nu a indicat cadrul normativ special care reglementează modul de acțiune a agentului de circulație în activitatea de supraveghere a circulației rutiere, or reclamantul a menționat în cererea de chemare în judecată că potrivit Anexei nr. 1 la Ordinul MAI nr. 45 din 19.02.2010 și anume pct. 45, în cazul când există temeuri suficiente de a presupune că conducătorul de vehicul se află în stare de ebrietate produsă de alcool sau în stare de ebrietate produsă de alte substanțe, el este înlăturat de la conducerea vehiculului, fiind supus testării alcoolscopice și/sau examinării medicale pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei,

după caz, cu documentarea conform Instrucțiunilor privind interpretarea și aplicare unitară a prevederilor legale în ceea ce privește constatarea contravenției de conducere a unui vehicul sub influența băuturilor alcoolice.

Atrage atenția, că reprezentantul Inspectoratului Național de Securitate Publică, în instanța de judecată cât și Direcția de Patrulare Centru, prin răspunsul emis la plângere au recunoscut abaterea de la obligațiile enunțate în pct. 45 al Regulamentului cu privire la Serviciul de Patrulare, încercând să-și justifice poziția pe motivul Stării de urgență declanșate pe teritoriul RM și evitarea contactului cu persoane străine. Însă, consideră că agentul de patrulare nu poate invoca riscul profesional în asemenea circumstanțe când pune în pericol sănătatea publică a celorlalți participanți la traficul rutier. Mai mult, în acea perioadă, ofițerii de patrulare aveau obligația de urca persoanele străine în mașină pentru ai conduce la locul necesar, cu respectarea măsurilor de precauție cum era purtarea măștii și așezarea persoanei pe scaunul din spate al automobilului pentru a se păstra distanța.

Recurentul invocă că a sesizat o serie de elemente susceptibile să ducă la o altă concluzie în prezenta cauză, iar instanța de apel nu și-a executat pe deplin obligația legală de a motiva hotărârea adoptată.

Solicită admiterea recursului, casarea deciziei din 25 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău și emiterea unei noi decizii privind admiterea acțiunii.

În conformitate cu art.244 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 25 ianuarie 2022, în ședință publică.

Actele cauzei nu atestă faptul când dispozitivul deciziei instanței de apel a fost notificată participanților al proces.

Decizia motivată din 25 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost recepționată de recurent la 30 martie 2022 (f.d.154).

Ulterior, la 31 martie 2022, Domenco Andrei a depus, prin poștă, motivarea recursului împotriva deciziei din 25 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău. (f.d. 159-166).

În condițiile enunțate, recursul a fost depus în termenul legal prevăzut la art.245 din Codul administrativ.

La 20 aprilie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului și terțelor persoane copia recursului depus de Domenco Andrei, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

La 29 mai 2022, Inspectoratul Național de Securitate Publică a depus referință prin care a solicitat respingerea cererii de recurs ca inadmisibilă, or atât decizia din 25 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, cât și hotărârea instanței de fond sunt

întemeiate și argumentate, fiind adoptate în conformitate cu normele de drept material și procedural, fiind bazată pe aprecierea corectă și completă a tuturor probelor și circumstanțelor cauzei.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, și argumentele menționate în referință, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art.246 alin.(1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin.(2) din art.246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art.245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct.230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct.85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct.45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141,§39).

La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (a se vedea *Helmerts c. Suediei* 9 octombrie 1991, §31, Seria A, nr.212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Domenico Andrei.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Domenico Andrei, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Iurie Bejenaru

Aliona Miron